

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΥΠΡΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Πτυχιακή Εργασία

ΑΓΧΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ
ΜΑΣΤΕΚΤΟΜΗ

Όνοματεπώνυμο : Φάραχ Βαλεντίνα

Αρ. Φοιτητικής Ταυτότητας : 2008899422

ΚΥΠΡΟΣ- ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2012

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΥΠΡΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Πτυχιακή Εργασία

ΑΓΧΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ
ΜΑΣΤΕΚΤΟΜΗ

Όνοματεπώνυμο : Φάραχ Βαλεντίνα

Αρ. Φοιτητικής Ταυτότητας : 2008899422

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια : Μαρία Χατζηπαλάση

ΚΥΠΡΟΣ- ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2012

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά και να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου σε όσους με βοήθησαν και μου συμπαραστάθηκαν στην εκπόνηση αυτής της πτυχιακής εργασίας και ιδιαίτερα στην καθηγήτρια μου Λέκτορα κα. Μαρία Χατζηπαλάση.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή : Ο καρκίνος του μαστού αποτελεί ένα από τους πιο συνηθισμένους τύπους καρκίνου στη γυναίκα σε παγκόσμιο επίπεδο. Παράλληλα επιδημιολογικά στοιχεία και εκτεταμένη έρευνα των τελευταίων ετών φανερώνει πως είναι η συχνότερη αιτία θανάτου από οποιαδήποτε άλλη εντόπιση καρκίνου στις γυναίκες. Ψυχιατρικές διαταραχές, όπως η κατάθλιψη και το άγχος είναι συχνές και αναπόφευκτες σε ασθενείς με καρκίνο του μαστού και μπορεί να οδηγήσουν στη μη συμμόρφωση του ασθενούς στη θεραπεία. Αυτό μπορεί να έχει ως συνεπακόλουθο την παράταση της διαμονής του ασθενή στο νοσοκομείο, καθώς και αντίκτυπο στην ποιότητα ζωής του.

Σκοπός : Σκοπός της παρούσας βιβλιογραφικής ανασκόπησης της ερευνητικής βιβλιογραφίας είναι ο προσδιορισμός των επιπέδων κατάθλιψης και άγχους σε γυναίκες που υποβλήθηκαν σε μαστεκτομή και παράλληλα η διερεύνηση των παραγόντων που σχετίζονται με την εμφάνιση άγχους και κατάθλιψης.

Υλικό και Μέθοδος : Για τη διεξαγωγή της έρευνας, θα χρησιμοποιηθεί η κριτική ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (Pub Med, Cinahl ,Embase). Ως τίτλοι αναζήτησης θα χρησιμοποιηθούν οι λέξεις κλειδιά Anxiety, Depression και Mastectomy σε όλους τους συνδυασμούς.

Αποτελέσματα : Μέσα απο την αναζήτηση της βιβλιογραφίας εντοπίστηκαν 10 μελέτες. Τα ευρήματα των ερευνών είχαν άκρως αντίθετες απόψεις σε ότι αφορά την εμφάνιση άγχους και κατάθλιψης σε γυναίκες μετά τη μαστεκτομή, υπάρχουν τρεις διαφορετικές απόψεις που υποδεικνύουν ότι δεν υπήρξε μεταβολή στα ποσοστά κατάθλιψης πριν και μετά τη μαστεκτομή ενώ η αντίθετη άποψη υποστηρίζει ότι όχι μόνο τα επίπεδα κατάθλιψης δεν παρέμειναν σταθερά αλλά ότι είχαν σταδιακή άύξηση μετά το τέλος της μαστεκτομή, η τελευταία άποψη υποστηρίζει σταδιακή μείωση των επιπέδων κατάθλιψης. Όσον αφορά τους παράγοντες εμφάνισης άγχους και κατάθλιψης οι πλείστες μελέτες συγκλίνουν σε συγκεκριμένους παράγοντες χωρίς σημαντικές αντιφάσεις.

Συμπεράσματα : Ένα ασφαλές συμπέρασμα δεν είναι δυνατό να αποδοθεί αφού οι έρευνες καταλήγουν σε διαφορετικές απόψεις που αφορούν μείωση, άύξηση ή καμία μεταβολή στα επίπεδα άγχους και κατάθλιψης μετά το πέρας της μαστεκτομής. Αυτό που με κάποια επιφυλακτικότητα μπορούμε να συμπεράνουμε είναι πως οι παράγοντες που επηρεάζουν την εμφάνιση των παραπάνω ψυχολογικών επιπτώσεων είναι η κληρονομική φύση του καρκίνου, η απουσία υποστηρικτικού δικτύου και η παρουσία των ογκογονιδίων BRCA1/2 . Επίσης αν οι γυναίκες μετά τη μαστεκτομή υποβάλλονταν σε

πλαστική για αναδόμηση του μέλους έχουν μειωμένη πιθανότητα για εμφάνιση κατάθλιψης και άγχους. Περαιτέρω έρευνα είναι απαραίτητο να γίνει έτσι ώστε να έχουμε σαφή εικόνα των επιπτώσεων του καρκίνου του μαστού στην γυναικεία ψυχολογία και ιδιαίτερα μετά το τέλος της μαστεκτομής για να μπορέσουμε ως επαγγελματίες υγείας να παρέχουμε την καλύτερη δυνατή φροντίδα στις ασθενείς που βιώνουν τη νόσο.

Λέξεις κλειδιά : Anxiety, Depression, Mastectomy

Abstract

Introduction : Breast Cancer is one of the most common types of cancer among women worldwide. Epidemiological data and extensive research shows that it is the commonest cause of death from any other cancer among women population. Psychiatric disorders such as depression and anxiety are common and inevitable in patients with breast cancer and may lead failure of therapy. This may have consequent prolongation to patient's sojourn to the hospital and impact on quality of life.

Aim: The aim of the study was to explore psychiatric consequences such as depression and anxiety among women who had a mastectomy and to identify possible risk factors for distress and depression.

Material and methods: the method used was the research of international literature in the Pub Med, Cinahl and Embase with key words such as Anxiety, Depression and Mastectomy. Considerer.

Results : Through the literature search 10 studies were identified . The research findings had opposing views with respect to the occurrence of anxiety and depression in women after mastectomy, there are three different views indicating that there was no change in rates of depression before and after the mastectomy while the opposite view holds that not only levels of depression did not remain constant but gradually increased after mastectomy, the latter view supports a gradual reduction in levels of depression. Specific factors without significant contradictions were found in most studies.

Conclusion : A safe conclusion could not be attributed after the investigations, the results shows different views concerning reduction, increase or no change in levels of anxiety and depression after the mastectomy. What we can conclude with some caution is that the factors affecting the occurrence of these psychological effects are the hereditary nature of cancer, the absence of a supportive environment and the oncogenes BRCA1/2. Also if women had a plastic reconstruction may depression and anxiety had lower levels after mastectomy. Further research is necessary to have a clear view of the impact of breast

cancer in female psychology after mastectomy, to provide the best possible care to patients as professionals of health.

Keywords : Anxiety, Depression, Mastectomy